

Riigitee nr 67 Võru-Mõniste-Valga km 40,675 asuva Uskuna silla põhiprojekti

Keskkonnamõjude eelhindang

Töö nr 21003924

Tartu-Tallinn 2022

Ethel Simmul
Keskkonnaspetsialist

Jaak Järvekülg
Keskkonnaekspert, projektijuht

Juhan Ruut
Keskkonnaekspert (litsents: KMH0155)

HENDRIKSON & KO

Raekoja plats 8
51004 Tartu
tel +372 740 9800

Maakri 29
10145 Tallinn
tel +372 617 7690

Hendrikson & Ko
www.hendrikson.ee
hendrikson@hendrikson.ee

SISUKORD

1. SISSEJUHATUS	3
2. TAUST JA SEADUSANDLIKUD ASPEKTID.....	4
3. KAVANDATAVA TEGEVUSE KIRJELDUS	7
4. MÕJUTATAVA KESKKONNA KIRJELDUS JA KAVANDATAVA TEGEVUSEGA KAASNEV POTENTSIAALSELT OLULINE KESKKONNA-MÕJU	10
4.1. Kavandatava tegevuse seosed asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega, mõju maakasutusele	10
4.2. Mõju kaitstavatele loodusobjektidele, sh Natura 2000 aladele	11
4.3. Mõju põhja- ja pinnaveele	14
4.4. Mõra, vibratsioon ja õhukvallteet	15
4.5. Jäätmekäitlus	15
4.6. Avariolukorrad	16
5. JÄRELDUS, KESKKONNAMEETMED.....	17

1. SISSEJUHATUS

Käesolevaks tööks on keskkonnavalane konsultatsioon riigitee nr 67 Võru-Mõniste-Valga km 40,675 asuva Uskuna silla põhiprojektile. Rekonstrueeritav Uskuna sild paikneb Saru ja Kallaste küla piiril, Rõuge vallas, Võru maakonnas (joonis 1.1).

Käesolev töö on koostatud OÜ Hendrikson & Ko poolt keskkonnaekspert Jaak Järvekülg juhtimisel. Töös käsitletakse projektiga kavandatavate tegevuste eeldatavalt ebasoodsat mõju omavaid keskkonnaaspekte ning antakse soovitus KMH algatamise või algatamata jätmise ja ebasoodsate mõjude vältimise osas. Käesolevat aruannet on otsustajal võimalik kasutada tugimaterjalina keskkonnamõju hindamise (KMH) algatamise vajalikkuse hindamisel.

Kavandatava tegevuse kirjeldamisel ning hinnangu andmisel on aluseks Roadplan OÜ poolt koostatud projekti seletuskiri ja projekti joonised seisuga detsember 2021 (silla joonis) ja august 2022 (rekonstrueeritava teelõigu osa).

Joonis 1.1 Kavandatava tegevuse asukoht (märgitud punase noole ja täpiga). Allikas: Maa-amet 2022

2. TAUST JA SEADUSANDLIKUD ASPEKTIID

Keskkonnamõju hindamise (KMH) vajadust reguleerib keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadus (KeHJS), vastu võetud 22.02.2005¹. Vastavalt seadusele on keskkonnamõju hindamise vajadus reguleeritud järgmiselt:

§ 3. Keskkonnamõju hindamise kohustuslikkus

Keskkonnamõju hinnatakse, kui:

- 1) taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning tegevusloa taotlemise või muutmise põhjuseks olev kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju;
- 2) kavandatakse tegevust, mille korral ei ole objektiivse teabe põhjal välistatud, et sellega võib kaasneda eraldi või koos muude tegevustega eeldatavalt oluline ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku ala kaitse-eesmärgile, ja mis ei ole otseselt seotud ala kaitsekorraldusega või ei ole selleks otseselt vajalik.

§ 2¹ Keskkonnamõju

Keskkonnamõju käesoleva seaduse tähenduses on kavandatava tegevusega või strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega eeldatavalt kaasnev vahetu või kaudne mõju keskkonnale, inimese tervisele ja heaolule, kultuuripärandile või varale.

§ 2² Oluline keskkonnamõju

Keskkonnamõju on oluline, kui see võib eeldatavalt ületada mõjuala keskkonnataluvust, põhjustada keskkonnas pöördumatuid muutusi või seada ohtu inimese tervise ja heaolu, kultuuripärandi või vara.

§ 6. Olulise keskkonnamõjuga tegevus

(1) Olulise keskkonnamõjuga tegevus on:

13) kiirtee, 2100 meetri pikkuse või pikema peamaandumisrajaga lennuvälja, üle kümne kilomeetri pikkuse nelja sõidurajaga tee püstitamine või ühe või kahe sõidurajaga tee ehitamine vähemalt nelja sõidurajaga teeks;

(2) Kui kavandatav tegevus ei kuulu käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatute hulka, peab otsustaja andma eelhindangu selle kohta, kas järgmiste valdkondade tegevusel on oluline keskkonnamõju:

10) infrastruktuuri ehitamine või kasutamine;

18) vee erikasutus

¹ <https://www.riigiteataja.ee/akt/103012022010>

Lisaks KeHJS § 6 lõige 2 nimetatud tegevusvaldkondadele on Vabariigi Valitsuse määrusega nr 224 kehtestatud täpsustatud loetelu „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“².

Vastavalt VV määrusele:

§ 11. Vee erikasutus

Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang tuleb anda vee erikasutuse valdkonda kuuluvate järgmiste tegevuste korral:

5) silla rajamine, kui selle tagajärjel muutub veekogu ristlõike pindala;

7) veekogu süvendamine või veekogusse tahkete ainete kaadamine alates mahust 100 kuupmeetrit, välja arvatud keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 6 lõike 1 punktides 17 ja 17¹ nimetatud juhtudel;

§ 13. Infrastruktuuri ehitamine

Keskkonnamõju hindamise algatamise vajalikkust tuleb kaaluda infrastruktuuri ehitamise valdkonda kuuluvate järgmiste tegevuste korral:

8) tee rajamine või laiendamine, välja arvatud teerajatiste, mahasõitude, ohutussaarte, kiirendus- ja aeglustusradade, pöördeladade, tagasipöörde kohtade, ülekäigukohtade, objekti ligipääsuks vajaliku tee, teepeenral asetsevate jalg- ja jalgrattateede, puhkekohtade ja parklate rajamine või laiendamine ning keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 6 lõike 1 punktis 13 nimetatud juhul;

§ 15. Muud tegevusvaldkonnad

Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang tuleb anda järgmiste muude tegevuste korral:

8) selline tegevus, mis ei ole otseselt seotud ala kaitsekorraldusega või ei ole selleks otseselt vajalik, kuid mis võib üksi või koostoimes muu tegevusega eeldatavalt mõjutada Natura 2000 võrgustiku ala või kaitstavat loodusobjekti.

Käesoleval juhul ei kuulu kavandatav tegevus KeHJS § 6 lõikes 1 loetletud tegevuste hulka, mille puhul KMH on kohustuslik selle vajadust kaalumata.

Antud juhul on tegu „infrastruktuuri ehitamise või kasutamisega“ (KeHJS § 6 lõige 2, p 10). Lisaks on tegu VV määruse nr 224 §13 p 8 tegevusega (kavandatava tegevusega toimub uue teelõigu rajamine (uue silla ehitamise kujul)). Täiendavalt paikneb projektiala osaliselt kaitstavate loodusobjektide alal ning kavandatav tegevus liigitub ülal nimetatud määruse § 15 lg 8 alla.

Seega peab otsustaja andma eelhindangu selle kohta, kas tegevusel on oluline keskkonnamõju vastavalt KeHJS § 6 lõige 2. Sellest tulenevalt sõltub KMH vajadus eelhindangu tulemusest.

² <https://www.riigiteataja.ee/akt/122092020003>

Vastavalt KeHJS:

§ 6¹. Eelhindang

(1) eelhindangu andmiseks esitab arendaja koos tegevusloa taotlusega järgmise teabe:

1) tegevuse eesmärk, iseloom ja füüsilised näitajad ning asjakohasel juhul vajalike lammutustööde kirjeldus;

2) tegevuse asukoha kirjeldus, sealhulgas eeldatavalt mõjutatava ala tundlikkus;

3) tegevusega eeldatavalt oluliselt mõjutatavate keskkonnaelementide kirjeldus;

4) olemasolev teave tegevusega eeldatavalt kaasneva olulise keskkonnamõju kohta, arvestades eeldatavalt tekkivaid jääke ja heiteid ning jäätmeteket, kui see on asjakohane, ning loodusvarade, eelkõige mulla, maa, maavarade ja vee kasutamist ning mõju looduslikule mitmekesisusele;

5) muu asjakohane teave, lähtudes käesoleva paragrahvi lõike 5 alusel kehtestatud nõuetest;

6) soovi korral teave kavandatava tegevuse erisuste või võetavate keskkonnameetmete kohta, millega kavandatakse vältida või ennetada muidu ilmnedavat olulist ebasoodsat keskkonnamõju.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teabe koostamisel peab arendaja arvestama varasemate asjakohaste hindamiste tulemustega.

(3) Otsustaja annab käesoleva seaduse § 6 lõigetes 2 ja 2¹ nimetatud eelhindangu arendaja esitatud ja muu asjakohase teabe alusel ning lähtudes kavandatavast tegevusest, selle asukohast ning eeldatavast keskkonnamõjust.

(5) Käesoleva seaduse § 6 lõigetes 2 ja 2¹ nimetatud eelhindangu sisu täpsustatud nõuded kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.³

§ 11. Keskkonnamõju hindamise algatamine ja algatamata jätmine

(2²) Enne käesoleva seaduse § 6 lõikes 2 nimetatud valdkondade tegevuse ja lõikes 2¹ viidatud tegevuse keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamist peab otsustaja küsima seisukohta kõigilt asjaomastelt asutustelt, esitades neile seisukoha võtmiseks eelhindangu ning keskkonnamõju hindamise algatamise või algatamata jätmise otsuse eelnõu.

Käesolevat eelhindangut on otsustajal võimalik kasutada tugimaterjalina keskkonnamõju hindamise algatamise vajalikkuse hindamisel.

Eelhindangu aruande peatükkides 3-5 on info esitamisel lähtutud Keskkonnaministri 16.08.2017 määrusest nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded“.

³ <https://www.riigiteataja.ee/akt/118082017003>

3. KAVANDATAVA TEGEVUSE KIRJELDUS

Vastavalt tehnilisele kirjeldusele on projekti eesmärgiks riigitee nr 67 Võru-Mõniste-Valga km 40,675 asuva Uskuna silla põhiprojekti koostamine; silla rekonstrueerimine, mis sisaldab olemasoleva silla lammutamist ja uue ehitamist koos tee katendi ning muldkeha remondiga; silla eluea, liiklusohutuse taseme ja sõidumugavuse tõstmine, ning selleks tehniliselt vajaliku teemaa määramine.

Projektiga veekogu ristlõike pindala muutmist ette ei nähta. Olemasoleva silla lammutamisega veekogust tahkete ainete eemaldamist ette ei nähta (va oleva silla keskmine sammah mahus 18 m³).

Rajatava silla vundament – puurvaiad on kohal valatavad (vibratsioonivaba paigaldus).

Silla pealisehitus on raudbetoonist raam. Raketis on võimalik toetada oleva silla sammastele. Silla alla nähakse ette 1,5 m laiad ja 1,0 m kõrged kallasrajad loomade liikumiseks. Olemasoleva silla kaldasambad lammutatakse ümbritseva maapinna kõrguselt. Jõesängis neid ei lammutata, vaid jäetakse jõe kalda toetuseks ja kaitseks erosiooni eest. Jões asuv oleva silla keskmine sammah lammutatakse veekogu põhja piirilt. Jõesängi materjali paigaldamist ette ei nähta.

Projektlahenduse kohaselt tuleb olemasoleva silla samba lammutamiseks ning eemaldamiseks muuta veerežiimi, et vältida võimalike ehitusmaterjalide sattumist vooluveekogusse. Uue silla vundamendi rajamisega (valamisega) tekib oht vedela betooni sattumiseks vette, kuid selle peab välistama ehitustöövõtja õigete töövõtetega.

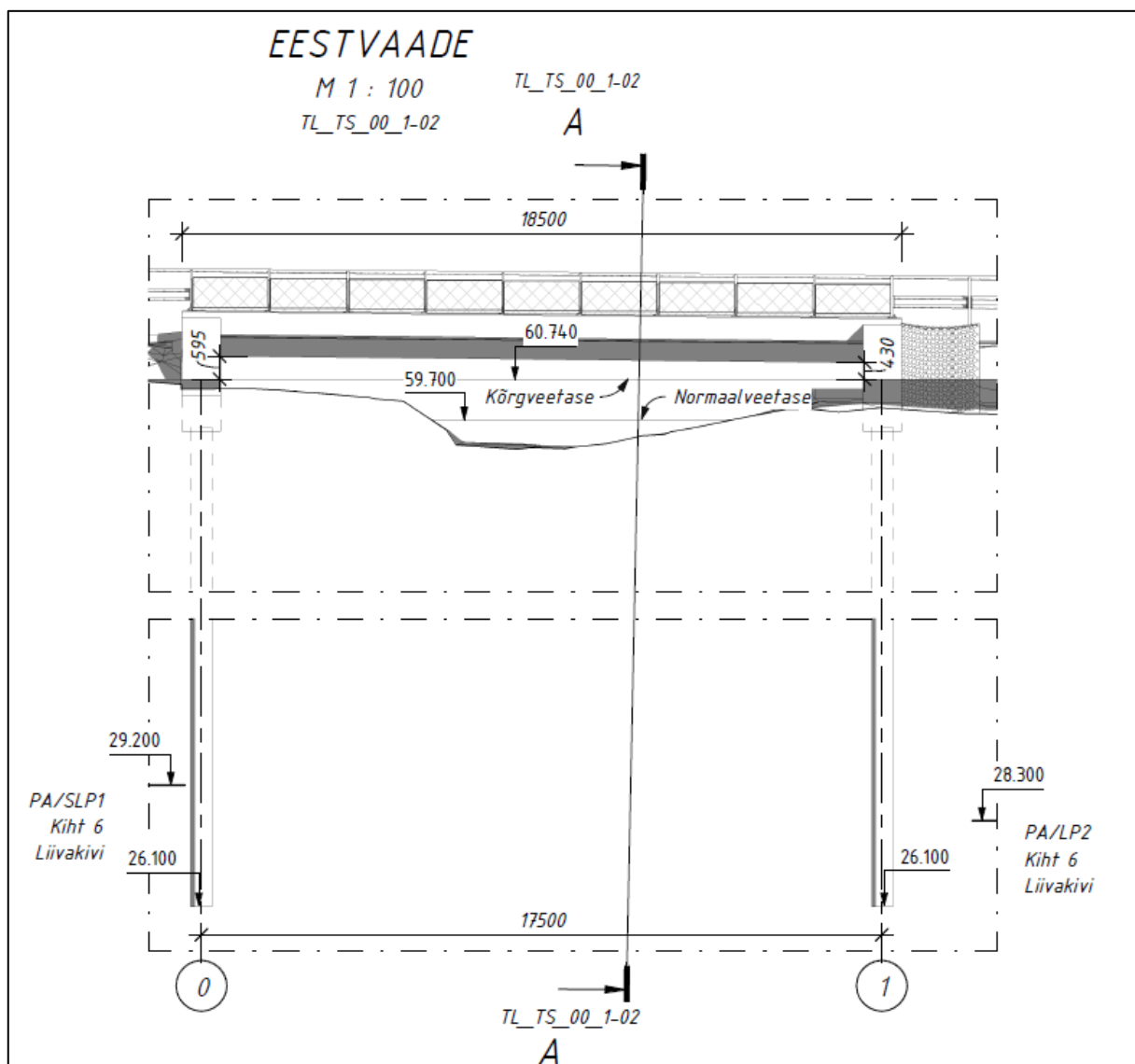
Projekteeritud on sõidutee katte taastamine peale silla ehitust. Silla peale projekteeritakse 8,0 m laiune kate, mis 25 m ulatuses läheb üle 7,0 m laiuseks katteks.

Vajaliku kõrgusgabariidi saavutamiseks Ahelo jõel korrigeeritakse (tõstetakse) sõidutee piki profiili.

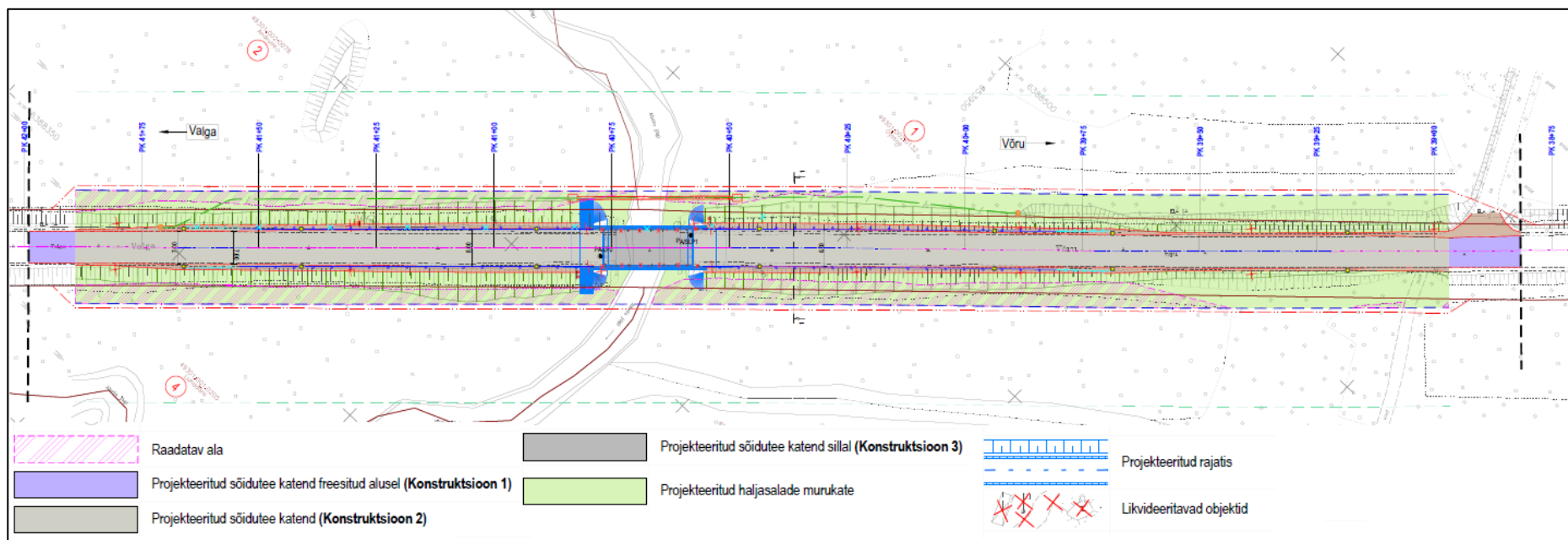
Sõiduteele projekteeritakse kahepoolne põiklalle 2,5%. Sademeveed juhitakse sõidutee kõrval asuvatele haljasaladele.

Kavandatava tegevuse elluviimisel kasutatakse loodusvarasid (nt liiv, kruus ja paekivi). Tee ja rajatiste ehituseks vajaminev materjal hangitakse maardlatest, millede avamise ja kasutamise keskkonnamõju on eraldi hinnatud ning käesoleva projektiga maavarade täiendavat ammutamist ette ei nähta. Projektila piirkonnas täiendav ebasoodne mõju puudub. Energiamahukuse osas on tegemist tavapärase tee-ehitusega, mille energiakulu ei põhjusta olulisi ebasoodsaid mõjusid.

Kavandava tegevuse potentsiaalseteks tagajärgedeks on heide pinnasesse, õhku ja vette. Paratamatult tekib tee-ehituse käigus jäätmeid. Samuti kaasneb tee-ehitusega müra, vibratsiooni ja lõhna levimine lähipiirkondade aladele. Olulise soojuse või kiirguse tekkimist ette näha ei ole.

Joonis 3.1 Rajatava silla lõige. Allikas: Riigitee nr 67 Võru-Mõniste-Valga km 40,675 asuv Uskuna sild, eskiisprojekti lahendus nr 2

Joonis 3.2 Rekonstrueeritava teelõigu : Riigitee nr 67 Võru-Mõniste-Valga km 40,675 asuv Uskuna sild, asendiplaan

4. MÕJUTATAVA KESKKONNA KIRJELDUS JA KAVANDATAVA TEGEVUSEGA KAASNEV POTENTSIAALSELT OLULINE KESKKONNA-MÕJU

Käesolevas eelhindangus käsitletakse eelkõige kavandatava tegevuse (riigitee nr 67 Võru-Mõniste-Valga km 40,675 asuva Uskuna silla põhiprojekti) võimalikku keskkonnamõju, mitte ilmtingimata sillal ja sõiduteel juba olemasoleva liikluse kogumõju. Kuna on tegemist olemasoleva sillaga, toimuks liiklus antud alal ka ilma projektiga kavandatava tegevusega. Projektiga parandatakse antud kohas liiklusohutuse taset, mistõttu on projektil, läbi õnnetuste ohu vähendamise, looduskeskkonnale ja inimese tervisele ka soodne mõju.

Muinsuskaitse aluseid kultuurimälestisi (ja pärandkultuuriobjekte) projekti mõjupiirkonnas ei paikne.

Alljärgnevalt on välja toodud teemad, tegurid ja mõjuvaldkonnad, mille puhul on kavandatava tegevuse iseloomu ja asukohta arvesse võttes ebasoodsa mõju avaldumise oht tõenäolisem või mille puhul on võimalik anda soovitusi võimaliku mõju leevendamiseks. Kõik soovitatavad leevendavad meetmed on esitatud peatükis 5.

Võimalike mõjude analüüsimisel on vastavalt Keskkonnaministri 16.08.2017 määrusele nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded“ arvesse võetud võimaliku mõju suurust, mõjuala ulatust, mõju ilmnenemise tõenäosust, mõju tugevust, kestust, sagedust, pöörduvust ja võimalikke koosmõjusid. Piiriülest mõju projektiga kavandatavate tegevustega ei kaasne.

4.1. KAVANDATAVA TEGEVUSE SEOSSED ASJAKOHASTE STRATEEGILISTE PLANEERIMISDOKUMENTIDEGA, MÕJU MAAKASUTUSELE

Projektiala asub Rõuge vallas (haldusreformi järgne), kus haldusterritoriaalse korralduse muutmise tulemusena moodustunud Rõuge valla üldplaneeringu kehtestamiseni kehtivad ühinenud Haanja, Misso, Mõniste ja Varstu valla üldplaneeringud nendel territooriumidel, kus need enne ühinemist kehtestati. Rõuge vallal puudub endise Rõuge piirkonna osas kehtestatud üldplaneering. Haldusreformi eelselt asus projektiala endises Mõniste vallas, mille üldplaneering kehtestati 2011. aastal.

Mõniste valla üldplaneeringu ning Võru maakonnaplaneeringu⁴ alusel jääb kavandatav tegevus rohevõrgustiku koridori alale. Maakonnaplaneeringu alusel jääb kavandatav tegevus lisaks ka väärtusliku maastiku vahetusse lähedusse. Aga arvestades projektiga kavandatavat tegevust (olemasoleva silla ja teelõigu rekonstrueerimine teemaa piirides), võib öelda, et projektiga ei ole ette näha ebasoodsa mõju kaasnemist väärtusliku maastiku terviklikkusele ning rohevõrgustikule. Eluslooduse jaoks liikumise barjäär ei suurene (kavandatava tegevusega rajatakse silla alla kallasrajad loomade liikumiseks), olulisi visuaalseid mõjusid maastikulistele väärtustele ei kaasne.

⁴ Kehtestatud riigihalduse ministri 13.04.2018 käskkirjaga nr 1.1-4/81, <https://maakonnaplaneering.ee/maakonna-planeeringud/vorumaa/voru-mp-2030/>

Üldplaneeringus ning maakonnaplaneeringus ei ole otseselt käsitletud kavandatava tegevusega seonduvaid suuniseid teedevõrgu kavandamisel. Tulenevalt projekti olemusest võib aga öelda, et kavandatav tegevus ei ole ka vastuolus Mõniste valla üldplaneeringuga ega Võru maakonnaplaneeringuga, kuna tegemist on olemasoleva silla rekonstrueerimisega, mille tulemusel tõstetakse olemasoleva teelõigu kvaliteeti ning sõidumugavust.

Kuna tegevus toimub olemasoleval teel, olemasoleval sillal, ei kaasne sellega ka olulist mõju ala maakasutusele.

4.2. MÕJU KAITSTAVATELE LOODUSOBJEKTIDELE, SH NATURA 2000 ALADELE

Andmebaasi EELIS andmetel paikneb kavandatava tegevuse mõjupiirkonnas ehk Ahelo jões III kategooria kaitsealuse liigi hingu elupaik (KLO9125057, vt joonis 4.1). Vastavalt looduskatiseaduse § 48 lõige 4, rakendub (kaitsealade, hoiualade või püsielupaikadega) piiritlemata II ja III kategooria kaitsealuste liikide elupaikades isendi kaitse.

Ahelo jõgi suubub umbes 600 m Uskuna sillast allavoolu Mustjõkke, mis asub Koiva-Mustjõe maastikukaitsealal (KLO1000308). Keskkonnaportaali andmetel on Mustjõgi hing, võldase ja ka euroopa harjuse (kõik III kaitsekategooria liigid) elupaigaks. Mustjõgi kuulub ka keskkonnaministri 15.06.2004 määruse nr 73 „Lõhe, jõeforelli, meriforelli ja harjuse kudemis- ja elupaikade nimistu“⁵ järgi alade hulka, kus looduskatiseadus keelab loodusliku sängi ja hüdroloogilise režiimi muutmise. Seega tuleb tööd planeerida nii, et säiliks Mustjõe loomulik veerežiim.

Keskkonnaamet on käesoleva projekti raames andnud oma 24.11.2020 kirjaga nr 7-9/20/18792-2 arvamuse projekteerimistingimuste eelnõule, milles ütleb muuhulgas järgmist:

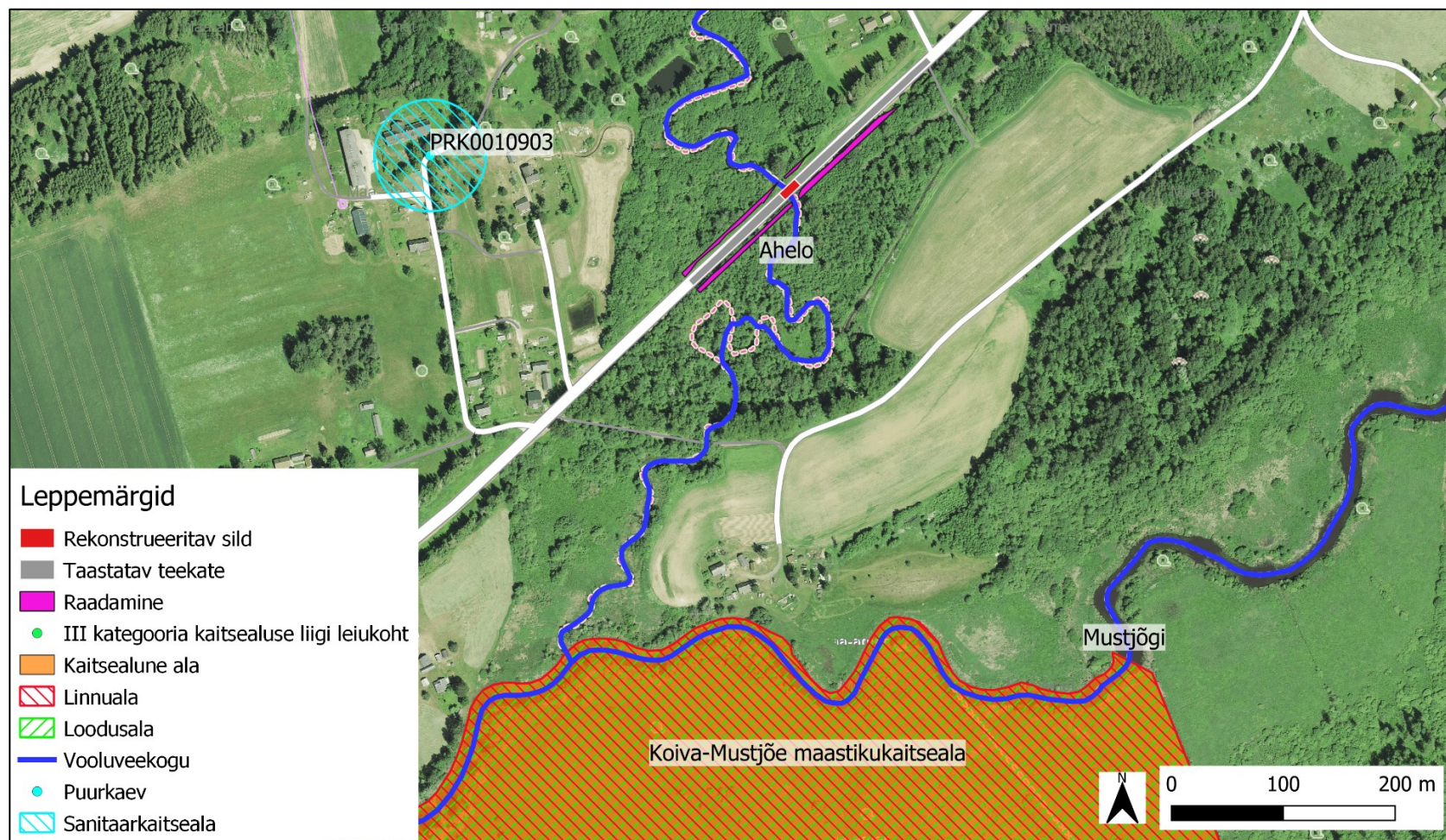
*Uskuna sild ületab Ahelo jõge, kus keskkonnaregistri andmete alusel on registreeritud **hingi ja ojasilmu** elupaigad. Ahelo jõgi suubub Mustjõkke, mis kuulub lõhe, jõeforelli, meriforelli ja harjuse kudemis- ja elupaikade nimistusse ning jääb Koiva-Mustjõe maastikukaitsealale, kus esinevad kaitstavatest kalaliikidest hink, harjus, võldas. Seetõttu tuleb vältida tööde käigus setete allavoolu (Mustjõkke) liikumist (sh tuleb katkestada tööd ajutiste valingvihmade korral, mis tingivad kiire veetaseme tõusu ojas). Setete massilise leviku tõkestamiseks on võimalik kasutada geotekstiilist ekraane vahetult tööde piirkonnast allavoolu või tõkestada setete levikut muul moel.*

*Vee-elustiku seisukohast on parim aeg **teostada töid suvisel madalvee perioodil, st juunist augusti lõpuni**. Kui ehitust soovitakse alustada varem, on soovitatav vibreerivaid töid teostada kella 7:00-st kuni 21:00-ni, tagades nii kaladele rändeajal rahu, mis toimub tavaliselt öisel ajal. Veekogule tagada tööde teostamise ajal ökoloogiline miinimumvooluhulk.*

Eeltoodud tingimuste järgimisel pole põhjust eeldada olulise ebasoodsa mõju kaasnemist maastikualale ega ka kaitsealustele liikidele, kuna olemasoleva silla ümberehitamisega ei kahjustata eemal asuva kaitseala terviklikkust ja kaitse-eesmärke ning ei halvendata oluliselt kaitsealuse kalaliigi elupaiga seisundit.

⁵ <https://www.riigiteataja.ee/akt/109072016022>

Koiva-Mustjõe maastikukaitseala ala kuulub ka üle-euroopalisse kaitsealade võrgustikku Natura 2000 Koiva-Mustjõe luha loodusalana (RAH0000603) ja Koiva-Mustjõe linnualana (RAH0000129). Loodusalal kaitstavate loodusdirektiivi I lisas nimetatud elupaigatüüpide hulgas on ka *jõesed ja ojad* (3260) ning II lisas nimetatud liikide hulgas, mille isendite elupaiku kaitstakse, on tõugjas (*Aspius aspius*), hink (*Cobitis taenia*), võldas (*Cottus gobio*), jõesilm (*Lampetra fluviatilis*), lõhe (*Salmo salar*) ja paksukojaline jõekarp (*Unio crassus*). Arvestades, et kavandatavaks tegevuseks on olemasoleva Uskuna silla rekonstrueerimine, uusi looduslikke alasid otseselt ei kahjustata ning ka eespool esitatud tingimusi (setete allavoolu liikumise vältimine, ajalisel piirangud), saab järeldada, et projekti mõjuala piirneb rajatava silla asukohaga ning selle vahetu lähedusega. Ehitustegevus toob kaasa võimaliku häiriva inimtegevuse ja ehitusmasinate müra silla ehitamise asukohas ning selle läheduses, hinnanguliselt kuni mõnesaja meetri kauguseni sillast, mis ajaliselt piirdub ehitusetapiga. Kuna projektiala jääb Natura 2000 võrgustiku aladest linnulennult ca 380 m kaugusele (mööda jõge ca 600 m kaugusele), jäävad Natura alad väljaspoole projekti mõjuala ning ebasoodsat mõju Natura aladele ei kaasne.

Joonis 4.1 Kavandatava tegevuse paiknemine piirkonna keskkonnakaitseliste ning veekaitseliste objektide suhtes. *Aluskaart: Maa-amet 2022*

4.3. MÕJU PÕHJA- JA PINNAVEELE

Rekonstrueeritav Uskuna sild ületab Ahelo jõge (VEE1157400, vt joonis 4.1). Jõgi kuulub avalikult kasutatavate veekogude nimistusse. Jõel kehtib kallasraja ulatus 4 m, veekaitsevöönd 10 m ja ehituskeeluvöönd 50 m. Ehituskeeld ei laiene vastavalt looduskaitseaduse §38 (5) üldplaneeringuga kavandatud 9) sillale ja 10) avalikult kasutatavale teele. Antud juhul on tegemist olemasoleva tee ja sillaga (mis kajastuvad ka üldplaneeringus), seega konflikti ehituskeeluvööndiga antud juhul ei teki.

Keskkonnaamet on käesoleva projekti raames andnud oma 24.11.2020 kirjaga nr 7-9/20/18792-2 arvamuse projekteerimistingimuste eelnõule, milles ütleb muuhulgas järgmist:

Tee koosseisu kuuluva silla ehitamiseks avalikult kasutataval veekogul ning veekogusse 5-100 m³ tahke aine paigutamise korral tuleb esitada Keskkonnaametile veekeskkonnariskiga tegevuse registreeringu taotlus. Üle 100 m³ tahkete ainete veekogusse paigaldamiseks tuleb taotleda keskkonnaluba.

Vastavalt KeHJS § 6 lg (1) p 17) ja 17¹) on vaja alatatada keskkonnamõju hindamine, kui toimub veekogu süvendamine alates pinnase mahust 500 kuupmeetrit või vooluveekogusse tahkete ainete uputamine alates ainete mahust 2000 kuupmeetrit. Antud juhul veekogu süvendamist (va. silla keskmise samba eemaldamine mahus 18 m³) ning veekogusse tahkete ainete uputamist ei ole ette nähtud. Seega ei ole kavandatava tegevuse korral vajalik keskkonnamõju hindamise algatamine.

Kuna kavandatav tegevus (silla rajamine) toimub avalikult kasutataval veekogul, siis tulevalt kehtiva veeseaduse (§ 196) alusel on antud juhul vajalik taotleda Keskkonnaametilt veekeskkonnariskiga tegevuse registreerimist.

Projektlahenduse kohaselt tuleb olemasoleva silla samba lammutamiseks ning eemaldamiseks muuta veerežiimi, et vältida võimalike ehitusmaterjalide sattumist vooluveekogusse. Uue silla vundamendi rajamisega (valamisega) tekib oht vedela betooni sattumiseks vette, kuid selle peab välistama ehitustöövõtja õigete töövõtetega.

Sademeveed juhitakse rajatiselt ära põik- ja pikikalletega sõidutee kõrval asuvatele haljasaladele. Teedelt ja tänavatelt ärajuhitav sademevesi sisaldab heljumit, naftaprodukte ja ohtlikke aineid (peamiselt raskmetallid). Vastavalt Transpordiameti poolt teostatud veeseire tulemustele, tuleks sademevee käitlemise vajadust analüüsida (riski hindamine) alates liiklussagedusest 15 000 autot ööpäevas⁶. Kuna liiklussagedus käesoleva projekti alal on oluliselt väiksem (vastavalt Transpordiameti 2021. a loendusandmetele oli liikluskoormuseks sillal 353 sõidukit ööpäevas (sõiduaudod 97%; veoautod/autobussid 3%) ning 2020. a loendusandmetel 390 sõidukit ööpäevas), pole põhjust eeldada olulist reostuskoormust teelt ära juhitava sajuvee tulemusena.

Lähim puurkaev (PRK0010903) asub sillast ca 300 m kaugusel lääne suunas (vt joonis 4.1), mõju puurkaevule puudub.

⁶ <https://transpordiamet.ee/maanteed-veeteed-ohuruum/keskkonnamoju/vesi-ja-pinnas>

Kavandatav tegevus paikneb suhteliselt kaitstud põhjaveega alal. Aga sellegipoolest peab ehitustegevuse ajal ehitusmasinate parkimine, tankimine ja hooldus toimuma selleks ette nähtud kõvakattega pindadel. Ehitustegevus peab olema korraldatud selliselt, et oleks välistatud saasteainete sattumine pinna- ja põhjavette, eriti tugevatel sajuperioodidel. Ehitusaegsed ajutised kontorid, laod, asfalditehased, töökojad, kütuse ja bituumeni hoidmise alad ning tee-ehitusmasinate parkimiskohad on soovitatav rajada jõest kaugemale kui 50 m. Juhul kui eelmainitud alade ja objektide paiknemine jõe lähedal on vältimatu, tuleb tööde teostajal olla tähelepanelik ja kavandata töökorraldus selliselt, et oleks välistatud reostuse sattumine pinnasesse ja vette.

Töökorras mitteolevaid reostuseohtlikke masinaid ei ole lubatud kasutada.

Ülal kirjeldatud leevendavaid põhimõtteid järgides ei ole kavandatava tegevuse elluviimisel alust eeldada olulise ebasoodsa mõju kaasnemist pinna- või põhjaveele.

4.4. MÜRA, VIBRATSIOON JA ÕHUKVALITEET

Sillale lähim registreeritud elu- või ühiskondlik hoone (ETAK ID 6079281), asub sillast ca 150 m kirde suunas ning teine lähim elu- või ühiskondlik hoone (ETAK ID 500183) jääb ca 220 m kaugusel kagu läände.

Vastavalt Transpordiameti 2021. a loendusandmetele oli liikluskoormuseks sillal 353 sõidukit ööpäevas ning 2020. a loendusandmetel 390 sõidukit ööpäevas. Kuna tegemist ei ole suurte liiklussagedustega ning müra- ja saastetundlikud objektid asuvad projektialast piisavalt kaugel, ei ole põhjust eeldada ülenormatiivse müra, vibratsiooni ja õhusaaste esinemist tundlike objektide juures. Ka ei nihku tee projektiga müratundlikele objektidele lähedamale.

Võimalike ehitusaegsete müra- ja vibratsioonihäiringute vähendamiseks on soovitatav müra- ja vibratsioonirikkaid ehitustöid teostada päevasel ajal ning tööpäevadel. Kasutatav tehnika peab olema heas tehnilises seisukorras.

Ehitusaegse õhusaaste (tolm, heitgaasid) liigset mõju ümbritsevatele aladele tuleb vältida õigete töömeetodite ja töö aja valikuga. Vältida tuleb ehitusaegse tolmu levikut majapidamisteni, vajadusel tuleb tolmaivaid materjale niisutada (selleks mitte kasutada kemikaalide lahuseid).

4.5. JÄÄTMEKÄITLUS

Iga ehitustegevuse käigus tekib paratamatult teatud kogus jäätmeid. Keskkonnamõju vähendamiseks tuleb jäätmeteket võimalikult minimeerida ja võimalusel jäätmeid taaskasutada. Materjalide taaskasutus võimaluste piires on teeprojektide puhul tavapraktika. Kui võimalik, näha tööprojekti ette ehitusaegsete jääkmaterjalide taaskasutus.

Taaskasutuseks mittesobivad ehitusel tekkivad jäätmed tuleb käidelda vastavalt kehtivale korrale. Arvestada jäätmeseadusest ja keskkonnaministri 21.04.2004 määrusest nr 21 „Teatud liiki ja teatud koguses tavajäätmete, mille vastava käitlemise korral pole

jäätmeloa omamine kohustuslik, taaskasutamise või tekkekohas kõrvaldamise nõuded“ tulenevate nõuetega.

Tööde piirkond peab olema varustatud piisava suurusega prügikonteineritega, kuhu koguda tekkivad tavajäätmed. Ohtlikud jäätmed tuleb koguda tavajäätmetest eraldi. Kõik jäätmed tuleb üle anda tegevuseks vastavat keskkonnaluba omavale ettevõttele. Jäätmed, mida omaduste ja koguse poolest ei ole võimalik ladustada konteineritesse, tuleb ladustada ajutiselt selleks ettevalmistatud laoplatsil. Jäätmete ladustamine väljaspool selleks ettenähtud kohti on keelatud.

4.6. AVARIIOLOUKORRAD

Ehitusperioodil tuleb avariiolekordade risk välistada korrektsete töömeetoditega. Ehituse töövõtja peab olema valmis hädaolukordadeks ja nende puhul vastavalt tegutsema. Õnnetusjuhtumistest, mis võivad olla keskkonnale ohtlikud, peab töövõtja koheselt teavitama Tellijat, Päästeametit ja Keskkonnaametit.

5. JÄRELDUS, KESKKONNAMEETMED

Käesolevas aruandes on esitatud riigitee nr 67 Võru-Mõniste-Valga km 40,675 asuva Uskuna silla põhiprojekti keskkonnamõjude eelhindang, mille koostamisel lähtuti KeHJS § 61 ja keskkonnaministri 16.08.2017 määruses nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded“ esitatud tingimustest. Eelhindangus jõuti tulemusele, et käesoleva projekti puhul ei ole keskkonnamõju hindamine (KMH) vajalik, kuna vastavalt KeHJS ja määruses nr 31 esitatud tingimustele ja kriteeriumitele ei ole alust eeldada olulise keskkonnamõju esinemist. Olulise keskkonnamõju vältimine tuleb tagada korrektsete töömeetoditega.

Ebasoodsa mõju vältimiseks on soovitatav arvestada järgmiste asjaoludega ning rakendada all kirjeldatud meetmeid:

- Vältida tööde käigus setete allavoolu (Mustjõkke) liikumist (sh tuleb katkestada tööd ajutiste valingvihmade korral, mis tingivad kiire veetaseme tõusu ojas). Setete massilise leviku tõkestamiseks on võimalik kasutada geotekstiilist ekraane vahetult tööde piirkonnast allavoolu või tõkestada setete levikut muul moel.
- Teostada töid suvisel madalvee perioodil, st juunist augusti lõpuni. Kui ehitust soovitakse alustada varem, on soovitatav vibreerivaid töid teostada kella 7:00-st kuni 21:00-ni, tagades nii kaladele rändeajal rahu, mis toimub tavaliselt öisel ajal. Veekogule tagada tööde teostamise ajal ökoloogiline miinimumvooluhulk.
- Kuna kavandatud tegevus (silla rajamine) toimub avalikult kasutataval veekogul, on antud juhul vajalik taotleda Keskkonnaametilt veekeskkonnariskiga tegevuse registreerimist.
- Uue silla vundamendi rajamisega (valamisega) tekib oht vedela betooni sattumiseks vette, selle peab välistama ehitustöövõtja õigete töövõtetega.
- Ehitusmasinate parkimine, tankimine ja hooldus peavad toimuma selleks ette nähtud kõvakattega pindadel. Ehitustegevus peab olema korraldatud selliselt, et oleks välistatud saasteainete sattumine pinna- ja põhjavette, eriti tugevatel sajuperioodidel. Ehitusaegsed ajutised kontorid, laod, asfalditehased, töökojad, kütuse ja bituumeni hoidmise alad ning tee-ehitusmasinate parkimiskohad on soovitatav rajada kaugemale kui 50 m jõest. Juhul kui eelmainitud alade ja objektide paiknemine jõe lähedal on vältimatu, tuleb tööde teostajal olla tähelepanelik ja kavandata töökorraldus selliselt, et oleks välistatud reostuse sattumine pinnasesse ja vesikeskkonda.
- Töökorras mitteolevaid reostuseohtlikke masinaid ei ole lubatud kasutada.
- Võimalike ehitusaegsete müra- ja vibratsioonihäiringute vähendamiseks on soovitatav müra- ja vibratsioonirikkaid ehitustöid teostada päevasel ajal ning tööpäeval. Kasutatav tehnika peab olema heas tehnilises seisukorras.
- Ehitusaegse õhusaaste (tolm, heitgaasid) liigset mõju ümbritsevatele aladele tuleb vältida õigete töömeetodite ja töö aja valikuga. Vältida tuleb ehitusaegse tolmu levikut majapidamisteni, vajadusel tuleb tolmavaid materjale niisutada (selleks mitte kasutada kemikaalide lahuseid).
- Ehitusaegset valgusreostuse mõju tuleb vältida sobivate töömeetodite valikuga, pimedal ajal piirkonda mitte üle valgustada.
- Keskkonnamõju vähendamiseks tuleb jäätmeteket võimalikult minimeerida ja võimalusel jäätmeid taaskasutada. Materjalide taaskasutus võimaluste piires on teeprojektide puhul tavapraktika. Kui võimalik, näha tööprojekti ette ehitusaegsete jääkmaterjalide taaskasutus.

- Taaskasutuseks mittesobivad ehitusel tekkivad jäätmed tuleb käidelda vastavalt kehtivale korrale. Arvestada jäätmeseadusest ja keskkonnaministri 21.04.2004 määrusest nr 21 „Teatud liiki ja teatud koguses tavajäätmete, mille vastava käitlemise korral pole jäätmeloa omamine kohustuslik, taaskasutamise või tekkekohas kõrvaldamise nõuded“ tulenevate nõuetega.
- Tööde piirkond peab olema varustatud piisava suurusega prügikonteineritega, kuhu koguda tekkivad tavajäätmed. Ohtlikud jäätmed tuleb koguda tavajäätmetest eraldi. Kõik jäätmed tuleb üle anda tegevuseks vastavat keskkonnaluba omavale ettevõttele. Jäätmed, mida omaduste ja koguse poolest ei ole võimalik ladustada konteineritesse, tuleb ladustada ajutiselt selleks ettevalmistatud laoplatsil. Jäätmete ladustamine väljaspool selleks ettenähtud kohti on keelatud.
- Ehitusperioodil tuleb avariilukordade risk välistada korrektsete töömeetoditega. Ehituse töövõtja peab olema valmis hädaolukordadeks ja nende puhul vastavalt tegutsema. Õnnetusjuhtumistest, mis võivad olla keskkonnale ohtlikud, peab töövõtja koheselt teavitama Tellijat, Päästeametit ja Keskkonnaametit.